

GAUSDAL KIRKELIGE FELLESRÅD

SAKNR.:
Sak 16/12

STYRE/RÅD/UTVALG:
FELLESRÅDET

MØTEDATO:
30.10.12

Saksbehandler: Anne Berit Grimstad

Sak: Høring forskrift til gravferdsloven

Vedlegg:.

Saksopplysninger:

Ny gravferdslov trådte i kraft den 1. januar 2012. Endringene i loven er i hovedsak knyttet til følgende punkter:

- Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion og livssyn
- Fra kirkegård til gravplass
- Tilrettelagte graver
- Sermoni på gravplassen
- Årlig møte med tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet
- Kremasjon
- Frist for gravlegging og kremasjon
- Oppheving av regulering av spørsmål om medvrikning fra Dnk ved askespredning
- Andre endringer

I tilknytning til loven foreligger en forskrift som nå er ute til høring – Høringsnotat juni 2012- og som vi kan uttale oss om. Frist for høringen er 1.november 2012.

Her følger direkte avskrift av sammendrag fra høringsnotatet:

” I *kapittel 3* foreslår departementet enkelte tilpasninger i gravferdsforskriften som tar sikte på å legge bedre til rette for at religiøse og livssynsmessige minoriteter får ivaretatt sine behov og ønsker i forbindelse med gravferd og gravlegging:

- Som følge av endringene i gravferdsloven som trådte i kraft 1. januar 2012, foreslår departementet at ordlyden i forskriften endres slik at den følger lovens benevning (fra ”kirkegård” til ”gravplass”).
- Departementet foreslår en bestemmelse om at behovet for særskilt tilrettelagte graver for religiøse og livssynsmessige minoriteter skal vurderes ved anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplass.
- Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på om kirkelig fellesråd bør gis myndighet til å fravike kistekravet ved gravlegging når et slikt ønske er begrunnet i avdødes religion eller livssyn.
- De etterlattes mulighet til å være tilstede under selve kremasjonen foreslås tydeliggjort.

Kapittel 4 handler om tilpasninger av gravferdsforskriften til lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Forslagene er i 4 hovedsak av redaksjonell art. Departementet mener blant annet at det er behov for å klargjøre ansvarsfordelingen mellom kommune og fellestråd i planprosessen og foreslår derfor at forskriften presiserer at kommunen selv har en plikt til å sørge for at avsatt areal til gravplass reguleres.

I *kapittel 5* fremmes det forslag om å innføre en ordning for å standardisere identifiseringen av gravplasser, gravfelt og graver gjennom en landsdekkende digital modell tatt inn i landets samordnede opplegg for stedfestet informasjon (SOSI), som er utarbeidet av Statens kartverk. Gravkartet (som erstatter den tidligere gravplanen) får en standard utførelse, og forslaget innebærer at det skal foreligge gravkart for hvert gravfelt. Standarden innføres på alle nye gravplasser og ved vesentlige endringer av eksisterende gravplasser. Der standarden ikke er innført, vil det likevel stilles krav om inndeling av gravplassen og til gravkart for hvert gravfelt.

Kapittel 6 omtaler forslag om tilpasning av forskriften til de generelle kravene til universell utforming og tilgjengelighet som til enhver tid følger av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, plan- og bygningsloven og Byggteknisk forskrift til plan- og bygningsloven.

Ut fra erfaringer departementet har gjort med anvendelsen av forskriften, foreslås det i tillegg følgende i *kapittel 7* og *8*:

- Det gis anledning til å stenge enkeltgraver, deler av en gravplass eller hele gravplassen permanent for kistegravlegging.
- Det innføres et krav om at bispedømmerrådet skal godkjenne drenering av en gravplass som er tatt i bruk.
- Kravet til jordoverdekning av kiste reduseres.
- Med bakgrunn i begrenset areal på gravplasser i områder med stor muslimsk befolkning, og at barnegraver er et ønske fra de muslimske miljøene, vil departementet åpne for at det i gravplassvedtektene kan gis anledning til å fravike størrelseskravet til kistegraver.
- Det legges inn en presisering om at gravplassbetjening som hovedregel skal være tilstede på gravplassen ved kistegravlegging.
- Det tas inn i forskriften en presisering om at bare levninger etter mennesker kan gravlegges på gravplass.

Departementet foreslår i *kapittel 9* å regulere ”anonym og navnet minnelund” i forskriften. Dette har i løpet av få år blitt relativt utbredt. Ved å regulere ”navnet minnelund” i forskriften vil departementet bringe regelverket mer i samsvar med den dispensasjonspraksisen som har utviklet seg, samt sikre mer ensartet praksis. Det skal også være anledning til å gravlegge anonymt i minnelund.

I *kapittel 10* om gravminner foreslår departementet en klarere hjemmel for å gi generelle bestemmelser for unntak fra forskriftens dimensjonsbegrensninger på gravminner. Departementet foreslår at fundamentets lengde kan være 10 cm lengre enn 5 gravminnets bredde. Fundamentet skal ikke være synlig over bakken. Med dette forstår departementet at det skal være jevnt med bakken. I tillegg foreslår departementet at det i visse tilfeller skal stilles krav om puksetting. Det foreslås innført en ny ordning med merkepinne som skal plasseres i

fundamentets bakre senter, for at steinleverandørene lettere skal vite hvor gravminnet skal plasseres.

I *kapittel 11* om helse, miljø og sikkerhet foreslår departementet å gi adgang til å gjenvinne metallrester etter kremasjon. Videre foreslås endringer for å tydeliggjøre at krematoriene har myndighet til å fravike kravene eller sette ytterligere krav til kiste før kremasjon, hvis hensynet til sikkerhet eller øvrige hensyn tilsier det. Videre foreslås innført et nytt krav om at urner skal være forarbeidet av organisk materiale av hensyn til oppløsningstid.

I *kapittel 12* omtaler departementet forholdet mellom kirkelig fellestråds myndighet til å fravike forskriften i enkeltsaker og bispedømmerådets adgang til å fravike forskriften gjennom generelle bestemmelser i vedtektene for gravplassen.

I *kapittel 13* redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser av endringsforslagene. Departementet legger til grunn at forslagene ikke har vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.”

Vurdering:

Kapittel 3

Så langt som mulig bør andre religiøse og livssynsminoriteters ønsker imøtekommes. Ved nyanlegg må det tilrettelegges for gravplasser for eksempel vendt mot Mekka. Ved nyanlegg er det også greit å gå fra kirkegård til gravplass, men der kirkegård er en del av navnet som brukes bør dette beholdes. Å åpne for gravlegging uten kiste høres ikke helt greit ut. Kan være avhengig av ritualer for hvem som graver igjen.

Kapittel 4

Veldig greit at kommunen her får det fulle ansvar for planlegging og bekostning av kirkegårder. Menighetene og de ansatte må imidlertid høres da de som oftes er de nærmeste til å kjenne på hva som er best og mest praktisk.

Kapittel 5

Lik standard over hele landet hadde vært veldig greit. Gamle graver kan i dag være vanskelig å finne igjen helt eksakt da mål før og nå ikke er helt like. Steiner står noen ganger sentret mellom graver og eller sentrert på en grav. Der nedtegnelser da ikke er helt eksakte kan en bli i tvil.

Kapittel 6

Det er veldig fint at gravplasser utformes slik at rullestolbrukere og andre med nedsatt funksjonsevne kommer frem. Veldig viktig at dette blir ivaretatt ved nyanlegg. Kan imidlertid være vanskelig å få gjort noe med eldre plasser.

Kapittel 7 og 8

Helt greit at enkeltgraver eller deler av gravfelt stenges eller kun brukes til urner. Jordoverdekning kan være mulig å fravike i enkelte tilfeller – ikke være regelen. Mener at det ikke skal være egne barnegraver da det i ettertid viser seg at foreldre også vil ligge i og ved samme grav. Gjenbruk blir vanskelig ved egne barnegraver.

Også enig i at noen fra kirkegårdsbetjeningen må være tilstede ved kistegravlegging. Veldig greit at antall dager fra dødsfall til gravlegging ble økt til 10 dager. Dette letter spesielt arbeidet i forbindelse med jul og påske.

Støtter også at bare levninger fra mennesker kan gravlegges på en gravplass.

Kapittel 9

Regulering av "anonym og navnet minnelund" ønskes velkommen. Dette blir det sannsynligvis mer og mer av. Familier blir mindre og de bor lengre fra hverandre. En god ordning for å "slippe" ansvar for pynting og vedlikehold.

Kapittel 10

Ordning med merkepinne er veldig fint. Når det gjelder å få fundamentet i flukt med/ikke synlig over bakken, kan det flere steder bli vanskelig. Dette må komme an på hvor skrått det er på gravplassen.

Kapittel 11

Ingen formening om det som gjelder kremasjon.

Kapittel 12/13

Ser heller ikke at dette har vesentlige økonomiske konsekvenser.

Kapittel 13

Forslag til vedtak:

Kommentarer til forskriften sendes rett instans dersom de tar imot etter fristen.

Gausdal 17.10.2012

Anne Berit Grimstad
Kirkeverge